

Pons, Clàudia i Joaquim Viaplana (ed.): *Corpus oral dialectal (COD). Textos orals del balear.*

(Projecte "Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)", HUM2007 65531/FILO)

Formentera2_For

Aquest document conté el text Formentera2_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Formentera que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana. Una selecció de materials del CCCUB ha estat dipositada al RECERCAT (Dipòsit de la Recerca de Catalunya, www.recercat.net), i també és accessible a través del web del CCCUB: <http://www.ub.edu/ccub>.

1. E: Explica'm això, que a mi m'agrada.
2. PTF: Sí, XX.
3. E: X o festes o una mica de menjar típic...
4. PTF: Ai, ui! Lo des cuinat et dea, és un menjar molt curiós aquí, de
5. Formentera i d'Eivissa *quisà*, no ho sé.
6. E: A Eivissa no ho sé...
7. PTF: És un menjar que es cou amb, amb verdu-... *bueno*, io sé que
8. antigament pes compte de fer servir bledes, es fea servir una una herba
des
9. camp, que es diu... sa verdura, verdura, que té una fuetta, una fua de
10. mida com un sa fua d'ametller me pareix, però és una herba des camp,
11. que està an terra.
12. E: I quin nom té?
13. PTF: Verdura.
14. E: Verdura.
15. PTF: És que li diuen verdura.
16. A1: Sí, sí.
17. PTF: XX té unes fuettes de forma de fua d'ametller. Les agafen totes,
18. deixen es tronxet perquè està... no s'hi posa, i es posen aquelles fues a
19. coure, i am:b guixes també.
20. E: "Guixes" és...? Mongetes?
21. A2: Llegum.
22. PTF: És un llegum redonet com si fossen...
23. A1: No són mongetes.
24. E: No són mongetes?
25. PTF: No, no és mongetes, ni són ses faves de Valenci i: no sé es nom
en...,
26. ni manco sabem es nom, io no sé es nom ni en castellà.
27. A2: Si cas ho mir.
28. PTF: Són blanquetes, de color clar, com sa meu unglà i planetes així.
29. Una coseta...
30. E: Mhm.

31. PTF: ...senzilleta. I é més grossa que una lletia. I blanca, no sé. Una
32. forma pareguda. *Bueno*, es cou i: es cou moltes hores, i s'hi ha de
posar sal,
33. io és que no n'he cuit mai, eh?, és que en menj, però no els he cuit.
S'hi ha
34. de posar sal, oli i llavò quan es... ho poses an taula se li posa pebrera
35. vermeia picad-, capolada.
36. E: "Capolada" és picada?
37. PTF: Sí, en *polv*, en *polvu*. I: i no sé què més. I *quissà*...
38. E: I això es menja per algun dia especial o...?
39. PTF: Sí, normalment és un menjar que es menja en curema, pes dies
de...
40. A1: XXXXX sa temporada que hi ha verdura pes camps, també, no?
41. PTF: Sí:.
42. A1: Que no n'hi ha sempre.
43. PTF: X *bueno*, que sí, sí, també.
44. E: Quan és això?
45. PTF: *Pues*, an sa primavera deu ser, que és quan he ha més herbes.
46. A1: Sí.
47. PTF: *Claro*, per xò és llavò quan es menja.
48. E: I teniu algun altre menjar per aquí així, a part de la, d'aquest
cuinat...?
49. A2: *Algun postre*, es flaó...
50. PTF: Es flaó, també? Sí. Ui, es flaó, *bueno*, sa *basse* de baix io no la
51. sé massa. Es fa amb farina, ous, no, no ho sé massa tampoc.
52. A2: Sí, és com sa pasta XXX, no?
53. PTF: Sí, s'he ha de posar farina, ous, sucre i: tampoc no ho sé massa.
No ho
54. sé massa cert. I de dalt s'hi posa m: formatge fresc, es capola, es pass-
, es
55. capola tot. S'hi posa també sucre, ai Déu meu, ous, ou: tot sencer
s'ou...
56. Què més s'hi posa?
57. A1: Aquelles fuietes...

58. PTF: E:m, de menta o:? No, herba sana.
59. A1: Herba sana.
60. PTF: Herba sana.
61. E: Herba sana.
62. PTF: Això mateix. Fas sa pasta de de X de farina, *bueno* a casa és que a
63. casa sa meu sogra les fa am:b amb so pa, amb sa mateixa pasta de fer
pa.
64. XXXX, amb farina i aigo i res més. I: ni manco sal, me pareix, farina i
aigo.
65. I la posa de *basse*... Ai, sí, la posa de *basse* i *después* damunt hi posa
tota
66. sa pasta aquella molla, i s'enforna, i quan està prou cuitet *pos* agafa
aquell
67. color dauradet de dalt, per mor des formatge, i ia està. I es menja. I
s'hi va
68. passant un *palillet* per veure que estiga ben cuit. Si es *palillu* surt net és
69. perquè està...
70. E: És que ja pots XX...
71. PTF: ...cuit. Sí. I llavò es té de menjar fred, perquè si menjasses calent
faria
72. mal de panxa. Haha!
73. A1: XXXX.
74. PTF: Sí, totes aquestes coses de: m, de formatge cal-, no ho sé, si és
per
75. això, formatge calent o: no sé.
76. E: Fa mal.
77. PTF: Fa mal, fa mal. Fa: fa fer vòmits o et fa mal de panxa o...
78. E: Uix, malament, imagina't!
79. PTF: Sí. Bé, de què més vols que...
80. E: Doncs...
81. PTF: ...que pallem?
82. E: Doncs, i alguna festa popular, per aquí, n'hi ha alguna?
83. PTF: Sí, ara n'hi haurà una de grossa. Hahahaha! Ara, per Santa Maria.
84. Sí, perquè solia que per Sant Jaume, que és pes vint-i-cinc de juliol, e:
ara

85. fa m: uns anys endarrere es fea molta de festa, però ara actualment hem
86. arribat enguany que ha set una: una festa m-, mínima ia.
87. E: Per què?
88. PTF: Perquè és l'Ajuntament qui ho p-... Hahaha!
89. A1: La incompetenci del XXX...
90. PTF: Sí, sí, sí. Eh?
91. A: XX.
92. PTF: Sí; sí, sí, sí. Una *deixades* hi ha, general, ia, ia no he ha hagut ni festa
93. grossa per Sant Jaume. *Menus* mal que he ha un grup de joves de
94. Formentera, que sempre organisen sa festa de Santa Maria, i: enguany
95. tindrà... hi haurà, no, i encara no m'he mirat es carte:ll.
96. E: Representants.
97. PTF: Per això, per això me'ls mir.
98. A2: Enguany no...
99. PTF: No hi trebaiau enguany?
100. A1: Enguany no.
101. PTF: Perquè vos heu fet adults, mira, ia està.
102. A2: No; no, no, no.
103. PTF: XXXX trebaia quan un és molt jovenet, i a partir de una certa edat un diu
104. "No, enguany no hi trebaiaré". I s'any avinent ia ho deixes per fet que ia no
105. hi trebaies. Ia vurem. Hahaha! I: i es farà molta de festa. Io encara no he
106. vist es cartells però segur que he ha molts de grups, deu ver-hi actividats,
107. deu ver-hi conferèncis, com:...
108. E: XXXX...
109. PTF: ...sempre.
110. E: ...la part formativa també existeix?
111. PTF: Sí:, sempre.

112. E: Conferències sobre què?
113. PTF: *Bueno*, segurament que aniran totes sobre es tercer repob-..., es
114. tres-cents anys der-, darrer repoblament de Formentera. És que encara
no
115. he vist ni es cartell, eh, que consti que pal... però sé que don Joan Marí
té de
116. venir, d'Eivissa, s'historiador, s'historiador més conegut que tenim.
117. A1: XXXXX.
118. E: Don Joan Marí Tur?
119. PTF: Don Joan Marí Cardona.
120. A1: X Joan Marí Cardona.
121. E: Ah, Cardona.
122. PTF: No, Marí Tur és un polític. Don Joan Marí Cardona.
123. A1: XXXX.
124. PTF: Ia ho sé, XX. Sí, sí, sí.
125. E: O sigui que vénen tots dos.
126. A1: XXXX.
127. PTF: Sí, no, si és que m'ho tenc de llegir, vaig veure que havíeu posat
es
128. cartell, i llavò me'l miraré, perquè vaig de bòlit, i no me'l via mirat.
129. E: Això està molt bé, perquè no només hi ha la part festiva, podríem
dir...
130. PTF: Mhm. Sinó...
131. E: ...sinó també la part formativa.
132. PTF: Sí.
133. E: XX, està bé, no?
134. PTF: Sí.
135. E: La gent hi participa molt?
136. PTF: An ses festes? Si n'hi ha, molta, molt. Clar, tothom li agrada sortir,
137. quan he ha aquest *tipu* de feste:s, tothom es veu, allò venir a sa plaça,
i

138. pallen i... fa graci. Sa gent surt molt. Si he ha festes, a tothom... sa gent és
139. molt agraïda i surt.
140. E: Sí.
141. PTF: Sí. Sí, sí.
142. E: I dura tot un dia o dura més dies?
143. PTF: No, me pareix que he haurà tres... Pal sense haver-m'ho mirat, eh?
144. Que consti. Bé, he haurà tres jornades, me pareix que he haurà tres dies de
145. festa.
146. A1: De, de concert, de revetlla.
147. PTF: S'hauran es dissabte a la nit, dissabte a la nit, es diumenge i es dilluns.
148. Això de festes per tot es poble. I llavò ses conferencis segurament que
149. seran, seran an... és un cicle, i seran tota una setmana. Què és aquesta
150. setmana o sa que ve? És que ia no ho sé.
151. A2: Sa que ve.
152. PTF: An sa que ve, sa setmana que ve.
153. A1: XXX...
154. PTF: Molt bé.
155. A1: ...conferencis, total XX...
156. PTF: Una setmana...
157. A1: ...quinze dies.
158. PTF: ...quinze dies, està molt bé.
159. E: Quinze dies?
160. PTF: Sí, està molt bé. Moltes actividats hi haurà. Molt bé.
161. E: I la gent hi ha de col·laborar d'alguna manera econòmicament o...
162. PTF: Bé, passen pes comerços normalment. I demanen...
163. A1: XXXXX...
164. PTF: Perquè valtros teniu XX...

165. A1: ...es bars de per devora sa plaça...
166. PTF: Home, per favó, i si no paguen es bars, *vaia*, que s'inflen aquell dia.
167. No, i per tots es establiments públics passen, per comerços, i no sé oficines,
168. segurament, també. Tothom, una mica de per dins es poble. *Menus* es
169. privats, *menus* particulars no, no hi demanau, és ver?
170. A1: An es particulars se, se, se'ls hi xuclava la sang a partir de números de
171. rifa...
172. PTF: Bé, això mateix *después*, sí, sí.
173. E: Ah, aquí també feu números de rifa...
174. PTF: Sí, sí.
175. E: ...i aquestes coses.
176. PTF: Sí. I es quatre bars que estan allí a sa plaça, poden pagar perquè me
177. pareix que aquell dia queden a ple... Amb tres vegades o amb quatre...
178. E: Ja en queden per tot l'any.
179. PTF: No ho sé si queden per tot l'any, però poden donar més sous perquè
180. segur que, que fan bones caixes.
181. E: I els estrangers també s'hi afegeixen? També...?
182. PTF: Mana?
183. E: Els estrangers, els turistes?
184. PTF: També, ah, també, també. Quan ho veuen anunciat s'esperen sempre
185. ses festes d'estiu per... per voler-ho.
186. E: XXXX aquests turistes són constants...
187. PTF: Sí..
188. E: ...o són més eventuals?
189. PTF: N'hi ha de tots. Ara sobretot també, *bueno*, com tothom, ia, en aquest
190. temps. Es mes de juliol i gost he ha molt de francès per aquí, molta de
191. gent que tenen cases. A sa sona de Cala Saona he ha tota una, una població

192. que se li diu es poble des francesos, que no és que sigui un poble perquè no
193. té carrers, però que casualment una trop-, m-, molts d'amics varen venir
194. allí, i uns varen nar comprant *terrenus*, uns devora es altres i X hi ha moltes
195. cases.
196. E: I tots francesos?
197. PTF: I: s- tots francesos, rics. He ha algun belga mesclat, però, vui dir
198. *alemans* per egemple allí en aquell costat no n'hi ha. I llavò...
199. E: XX teniu una mica de representació de tot arreu o què? Teniu...?
200. PTF: Sí:, hei ha *alemans*, llavò es alemans, no sé allà per Punta Prima si he
201. ha molts de suïssos també. És ver que sí. No ho dic bé, volia dir Cala en
202. Baster. A Cala Punta Prima no ho conec mica. A Cala en Baster.
203. A1: XX no ho conec pas gaire, io, per allí.
204. PTF: A Cala en Baster, io sé...
205. A1: A Cala en Baster XXX...
206. PTF: ...me pareix que he ha *hast*-...
207. A1: ...castellans.
208. PTF: I també, però: es primers que varen fer xalets per allí, io crec que eren
209. suïssos. Podria ser que sí.
210. E: XXXXX són turistes castellans o són gent castellana que ha vingut...?
211. PTF: No, turist-...
212. A1: Gent castellana que treballa, viu aquí i té prou peles com per comprar-se
213. un bon xalet aquí a Cala en Baster.
214. E: Ah, sí?
215. PTF: A Cala en Baster, bé, però només io en conec un, però més no.
216. A1: No.
217. PTF: N'hi ha més d'un? No. I llavò ara mateix italians també així en grup que
218. vengueren, d'aquesta gent que fa vint anys que vengueren aquí, hei ha sa

219. part d'Es Ram, d'Es Copinar cap a, per amunt, he ha també, X italians
220. que tenen cases allí comprats.

221. E: Llavors ja teniu representació...

222. PTF: Sí:, curiosa, sí. I *alemans, bueno*, n'hi deu ver pertot també,

223. además, vui dir en general, així...

224. E: I s'integren o XXXX ?

225. PTF: No:, si són... normalment són turistes lo que io ara me referesc,
són

226. turistes de temporada que tenen una casa aquí, i: que només vénen es

227. mesos d'estiu, a vegades vénen per Nadal també vénen...

228. E: Ah, això!

229. PTF: ...quinze dies, a vegades vénen per Setmana Santa. Ells
mateixos...

230. s'ho fan i haha! vénen o no vénen o com viuen. I n'hi deu ver molts
que

231. també ho lloguen, possiblement.

232. E: Fan això que XXXXXX que és que el pagès, doncs, agafa i té una

233. casa i l'habilita per llogar-la?

234. PTF: Sí, també. Sí, sí, es fa b-, bastant també, sí.

235. A1: I si té un garatx també...

236. PTF: I un gara-, i si té un garatx també l-, també l- l'habilita i també el

237. lloga. Hahaha! I si tenia uns corrals veis també els ha habilitat i també
els

238. deu llogar. Tot s'habilita per llogar.

239. E: Tot negoci.

240. PTF: Tot negoci, sí.

241. E: Doncs, XX, *merci*, ara ia hem acabat.

242. PTF: Molt bé.

243. E: Gràcies, eh?

244. PTF: Esper que hagi sortit gravat, eh? Si nos...

245. E: Sí, home, sí, no? Perquè ja...

246. PTF: XXXX.